

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Základní škola Kralupy nad Vltavou, Třebízského 523

Třebízského 523, 278 01 Kralupy nad Vltavou

Identifikátor školy: 600 047 661

Zřizovatel: Město Kralupy nad Vltavou, U Cukrovaru, 278 01 Kralupy nad Vltavou

Školský úřad Mělník, Tyršova 105, 276 01 Mělník

Termín konání orientační inspekce: 22. - 26. květen 2000

Čj.	034 126/00-2161
Signatura	oc3ct105

Český jazyk

Týdenní hodinová dotace v českém jazyku je v souladu s učebními plány obou vzdělávacích programů (Základní škola a Obecná škola), rovněž tak obsah učiva ve všech dvanácti hospitovaných hodinách odpovídal osnovám. Kontrolou třídních knih nebylo zjištěno porušení osnov. Kontinuita výuky se složitěji zajišťuje vzhledem k oběma vzdělávacím programům - funkci garanta v tomto případě plní především metodické sdružení a předmětová komise českého jazyka. Prioritou metodických orgánů a vedení školy jsou především časově-tematické plány jednotlivých učitelů. Plánování a příprava mají velmi dobrou úroveň.

Předmětu vyučuje celkem čtrnáct vyučujících (z toho deset v 1. - 5. ročníku); pedagogicky i odborně způsobilými vyučujícími je zajištěno celkem 60% výuky na prvním stupni a 88% na druhém stupni. Vyučování probíhalo v běžných učebnách - specializovaná odborná pracovna ve škole neexistuje. Prostředí tříd bylo estetické především na prvním stupni, používané pomůcky byly, až na některé výjimky (např. magnetofon ve třech hodinách, v jednom případě slovníky cizích slov, jednou slovníky spisovné češtiny), běžné úrovně - především učebnice, sešity, tabule. Práci na počítačích inspekce nezaznamenala, v některých hodinách byla postrádána např. fotografická či jiná obrazová dokumentace, jež by názorně demonstrovala učivo. Psychohygienické podmínky výuky byly rozdílné - vzhledem k technickému stavu oken se nedalo v některých učebnách větrat, takže vyučování v těchto třídách bylo při teplém letním počasí velmi obtížné. Podmínky výuky jsou celkově průměrné.

Výuka českého jazyka byla vedena většinou s důrazem na činnostní styl práce, obzvláště v nejnižších ročnících, na druhém stupni ale převažovaly hodiny vedené klasickým frontálním způsobem, tj. bez vnitřní diferenciací, s převahou mluveného slova vyučujících a tím i menší možností žáků vyjadřovat své názory, chybělo problémového vyučování atd. Nejlépe vyznělo sedm hodin hodnocených jako spíše nadprůměrné - kromě již zmiňovaných hodin v prvním, druhém a třetím ročníku zaujaly nejvíce hodiny literatury v pátém, osmém a devátém ročníku především aktivní prací většiny žáků, v jednom případě i aktualizací učiva (devátý ročník). Individuální přístup k žákům se specifickými poruchami učení měl různorodou kvalitu - na jedné straně se osm žáků pátého ročníku s těmito poruchami individuálně vzdělávalo pod vedením zkušené učitelky v hodině tzv. ambulantního dyslektického nácviku (hodina probíhala paralelně s „normální“ hodinou), na druhé straně byla v některých hodinách péče o tyto žáky málo zřetelná. Organizace, formy a metody výuky jsou hodnoceny Českou školní inspekcí jako průměrné.

Motivace byla výrazná takřka ve všech hodinách; především na prvním stupni převládalo pozitivní hodnocení či motivace k další práci ať už formou pochval či soutěží apod. Vstupní motivace, či alespoň seznámení s cílem a programem hodiny, byly zřetelné ve většině vyučovacích jednotek, běžné bylo povzbuzení či možnost opravy. Ve sledovaných hodinách převládalo hodnocení slovní, pouze v jednom případě učitelka hodnotila klasickým způsobem, aniž by ovšem klasifikaci zdůvodnila či dala žákyni prostor pro vlastní sebehodnocení. Celkově je tato oblast hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Ve sledovaných hodinách žáci vesměs respektovali pravidla chování, projevy nekázně se nevyskytovaly. Větší část žáků projevovala zájem o vyučování, ve vyšších ročnících byla komunikace slabší. Ve třídách panovala přátelská atmosféra. Interakce a komunikace jsou na průměrné úrovni.

Výuka českého jazyka měla ve sledovaných hodinách průměrnou úroveň.

Cizí jazyky

Ve škole se vyučuje dvěma cizím jazykům - anglickému a německému. Časová dotace, tj. tři hodiny týdně, je v souladu s oběma vzdělávacími programy, taktéž členění učiva odpovídalo osnovám. Vzhledem k personálnímu zabezpečení výuky nabízí škola pouze žákům devátého ročníku v rámci volitelných předmětů hodinu konverzace v anglickém či německém jazyce. Kontinuitu výuky zajišťuje především předmětová komise cizích jazyků a časově-tematické plány učitelů. O žácích se specifickými vývojovými poruchami učení jsou učitelé informováni, v klasifikaci je zohledňují, ve zhlédnutých hodinách však přístup k nim a práce s nimi nebyly příliš zřetelné. Plánování a příprava výuky byly hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

V zajištění výuky se vedení školy potýká s tradičními problémy - pouze jeden vyučující je pedagogicky i odborně způsobilý k výuce anglického a jedna vyučující k výuce německého jazyka; tím je výuka co do odbornosti zajištěna ze 40% v anglickém jazyku a ze 33% v německém jazyku. Nevýhodou je rovněž skutečnost, že vedoucí předmětové komise cizích jazyků nemá větší pedagogické zkušenosti a nesplňuje ani požadavek výše uvedené způsobilosti. Všechny učebny sice prostorově vyhovují, odborné pracovny však nejsou zřízeny. Nevyhovující psychohygienické podmínky výuky byly už zmíněny v předcházející kapitole. Pozitivem bylo využívání magnetofonu při vyučování (byl použit v pěti ze šesti hospitovaných hodin), jinak se pracovalo s běžnými pomůckami jako jsou učebnice, sešity, různé texty. Zcela chyběly slovníky, časopisy, počítače a jiné pomůcky. Podmínky výuky (personální, materiální a psychohygienické) jsou průměrné.

Pět ze šesti zhlédnutých hodin bylo dobře připravených, pouze jedna nesla stopy improvizace. Vyučování cizích jazyků postrádalo především vnitřní diferenciaci, ta byla uplatněna jen v hodině anglického jazyka v osmém ročníku a německého jazyka v sedmém ročníku. Obě hodiny se navíc vyznačovaly aktivní prací žáků a pestrostí použitých metod a forem práce, hodina anglického jazyka i mezipředmětovými vztahy (historie). Všechny ostatní hodiny byly vedeny frontálním způsobem, bez výraznějšího individuálního přístupu k žákovi a zohlednění jeho možností. Všechny hodiny se vyznačovaly partnerským vztahem učitelů k žákům a příjemnou atmosférou, pozitivem bylo rovněž častá práce s originálním textem z magnetofonových nahrávek. Organizace, formy a metody práce měly, až na dvě zmíněné hodiny anglického a německého jazyka, průměrnou úroveň.

Vyučující se snažili motivovat, především na prvním stupni, různými soutěžemi apod. Úvodní motivace se zdůrazněným cílem hodiny ale nebyla samozřejmostí, slovní hodnocení, motivující žáky, bylo tradičně efektivnější v nižších ročnících. V jedné hodině byla žákyně hodnocena klasickým způsobem, tj. známkou, v ostatních hodinách se hodnotila práce slovně. Hodnocení bylo objektivní. Komunikativní dovednosti žáků byly na běžné úrovni, jejich mnohdy pasivní přístup k výuce ovlivnil negativně snahu a práci učitelů. Kázeňské problémy se nevyskytovaly. Motivace a hodnocení měly spíše nadprůměrnou úroveň, komunikace učitel-žák pouze průměrnou úroveň.

Výuka cizích jazyků ve škole má celkově průměrnou úroveň.

Matematika

Časová dotace předmětu byla v souladu s učebními plány zvolených vzdělávacích programů. Ve třech hospitovaných hodinách ČŠI konstatovala překračování rámce osnov zejména v učivu z geometrie. Ve třídě IV. A byla probírána témata výška tělesa a aritmetický průměr. Ve třídách V. A a V. B potom jednotky hmotnosti a jednotky času, nerovnice, rovnice, průměrná rychlost, aritmetický průměr, úhel, úhlopříčky čtverce a obdélníka, porovnávání úhlů, osa úhlu.

Překračování osnov je dokladováno zápisy v třídních knihách uvedených tříd. Tím došlo k porušení § 39 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Ostatní výukové cíle odpovídaly aktuálnímu stavu tříd. Učivo navazovalo na přecházející ročníky. Aktuální příprava na hodiny měla většinou velmi dobrou úroveň. Vzhledem k výše uvedeným nedostatkům byla oblast plánování a přípravy hodnocena ve třech hodinách jako ještě vyhovující, celkově jako průměrná.

Hospitováno bylo u osmi vyučujících. Z nich tři měli předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilost k vyučování tohoto předmětu, jedné učitelce zbývá k dokončení pedagogické fakulty poslední zkouška, ostatní vyučující měli pedagogické vzdělání pro jiný typ škol. Personální podmínky hodnotí ČŠI jako průměrné.

Většina hospitací (pět hodin) probíhala ve třídách prvního stupně. Učitelky žákům připravily pro výuku velmi podnětné a upravené prostředí. S výjimkou pracovní výtvarné výchovy bylo prostředí tříd druhého stupně pouze průměrné. Kromě učebnic, sešitů a tabule nepoužívali vyučující (s výjimkou jedné hodiny) téměř žádné další učební pomůcky, didaktickou techniku či počítače. Materiální podmínky výuky byly ve sledovaných hodinách celkově průměrné.

Předmět byl v rozvrhu hodin zařazen převážně na prvé tři vyučovací hodiny. Velikost tříd odpovídala počtu žáků, požadavky na osvětlení, teplotu a výšku nábytku pro žáky byly dodrženy. Zásady duševní hygieny vztahující se k vlastnímu vyučovacímu procesu jsou popsány a hodnoceny jako součást následujících oblastí. Celkově je úroveň psychohygienických podmínek průměrná.

Cílem všech hodin bylo opakování a procvičování učiva, v jedné hodině provedla vyučující také krátký výklad nové látky. Z vyučovacích metod proto převažovaly: metoda kontrolovaného procvičování učiva, metoda rozhovoru se žáky a metoda výkladu. Z hlediska organizačních forem se jednalo téměř výlučně o hromadnou výuku. Práce ve dvojicích byla provedena pouze v malé části jedné hodiny. Na prvním stupni se stereotypně opakovalo zadání samostatného procvičování učiva, kontrola a počítání z paměti. Na druhém stupni převažoval typicky frontální způsob práce s jedním žákem u tabule. Ke společným pozitivním didaktickým jevům sledovaných hodin patřilo důsledné opakování a utvrzování učiva, snaha často střídat zaměstnání dětí a na prvním stupni zařazovat samostatné procvičování učiva. Práce jednotlivých vyučujících se potom lišila různou mírou respektování zásady názornosti a globálního přístupu k učivu. V hodinách na druhém stupni nebyla efektivně využita vyučovací doba v těch případech, kdy se vyučující soustředili na již uvedenou práci s jedním žákem u tabule a ostatní žáci řešení příkladů pouze opisovali. Celkovou úroveň této oblasti hodnotí ČŠI průměrně.

Velmi rozdílný byl přístup vyučujících i k motivaci žáků jako rozhodujícímu faktoru aktivního učení. Vstupní motivace byla většinou nahrazena seznámením s programem a někdy také s cílem hodiny. Žákům nebyl zdůrazněn smysl a význam probíraného učiva pro praxi či další studium. Po skončeném samostatném procvičování učiva vyučující většinou kontrolovali počet chyb a formálně pochválili žáky, kteří měli práci bezchybnou. Zcela zapomínali pochválit žáky, kteří měli dobře alespoň část zadané práce. V jedné hodině nebylo hodnocení samostatné práce provedeno vůbec. Diferenciace nároků na žáky v závislosti na jejich schopnostech byla pouze kvantitativní. Zadávání myšlenkově náročnějších příkladů se objevovalo výjimečně. Stejně tomu bylo s možností volby příkladů a zařazováním herních forem procvičování učiva. Motivace tak měla většinou formu stručné pochvaly za správnou odpověď žáků. I ta však stačila k tomu, že žáci prvního stupně počítali se zájmem a s chutí. Ve sledovaných hodinách nedošlo k hodnocení žáků klasifikací. Ani v těch případech, kdy žák pracoval sám delší dobu u tabule, nebyl za svůj výkon ohodnocen. Naproti tomu ze zápisů v žákovských knížkách

vyplývá, že žáci jsou v některých případech klasifikováni nedostatečnou za práci, kterou ani neodevzdali (domácí cvičení, opravy). Kvalita v oblasti motivace a hodnocení měla průměrnou úroveň.

Všichni vyučující měli k žákům velmi pěkný vztah, byli trpěliví, vytvářeli ve třídách ovzduší vzájemné důvěry a spolupráce, uplatňovali pedagogický takt a přiměřenou náročnost, byli žákům příkladem ve společenském chování. Podle potřeby poskytovali žákům individuální pomoc. Verbální i neverbální komunikace vyučujících měla dobrou úroveň. Občas se objevovaly chyby v odborné terminologii či formulaci otázek. Výraznější diferenciací v požadavcích na žáky jak při procvičování učiva ve škole, tak při zadávání domácích cvičení, však nebyla zaznamenána, i když ve sledovaných třídách bylo celkem 36 žáků se specifickými vývojovými poruchami učení. Pouze v jednom případě byli žáci vyzváni, aby obhájili svůj návrh řešení úlohy a měli tak příležitost k rozvoji základních komunikačních dovedností. V ostatních hodinách vyučující zdůvodňování výpočtů nepožadovali a spokojovali se pouze s jednoslovnou odpovědí. Žáci také neměli dostatek příležitostí k vzájemné pomoci či společnému řešení zadané práce. Oblast komunikace a interakce jsou hodnoceny jako průměrné.

Výuku matematiky v hospitovaných hodinách hodnotí ČŠI průměrně.

Prvouka, přírodověda, vlastivěda

Plánování výuky i týdenní hodinová dotace je v souladu se zvolenými vzdělávacími programy. Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá učebním osnovám, jejich porušení nebylo zaznamenáno. Učitelé vypracovali měsíční přehledy učiva v časově-tematických plánech s potřebnou časovou dotací. Kontinuitu výuky sleduje vedení školy i vedoucí metodického sdružení prvního stupně. Především prostřednictvím školního projektu Kralupy - město, kde žijeme tak byla do plánu učiva vhodně začleněna dopravní výchova a prvky výchovy ke zdravému životnímu stylu. Ojedinele byla zjištěna nepromyšlená bezprostřední příprava na vyučování, která se vyznačovala určitou dávkou improvizace a negativně ovlivnila splnění předpokládaného cíle hodiny. Plánování a bezprostřední příprava na vyučování měly celkově u většiny sledovaných hodin velmi dobrou úroveň.

Z osmi hodnocených hodin byly čtyři (50 %) zajištěny vyučujícími s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Tato skutečnost měla pouze v některých případech negativní dopad na kvalitu výuky. V souhrnu měly personální podmínky průměrnou úroveň.

S výjimkou dvou hodin používali vyučující dostatek obrazového materiálu, přírodnin, dopravních značek a různých dalších materiálů. Žáci pracovali s příruční a nástěnnou mapou, vhodným způsobem se učili používat slepou mapu Evropy, ve třech hodinách vyhledávali informace v encyklopediích. Z audiovizuálních pomůcek byl využit v jedné hodině magnetofon, výpočetní technika používána nebyla. Žáci používali učebnice a pracovní sešity novějšího vydání. Podnětnost a estetika prostředí byly rozdílné, do jisté míry jsou ovlivněny výtvarným cítěním učitele. Materiálně-technické zabezpečení výuky hodnocených hodin mělo celkově spíše nadprůměrnou úroveň.

Prostorové podmínky výuky odpovídaly počtu žáků, v učebnách jsou zřízena oddychová místa s koberci. Postupně dochází k výměně žákovského nábytku. S výjimkou tří hodin vyučující zařazovali relaxační činnosti v dostatečném rozsahu. Nedostatkem některých učeben bylo jejich nedostatečné větrání, způsobené špatným technickým stavem oken. Celkovou úroveň psychohygienických podmínek hospitovaných hodin hodnotí ČŠI jako spíše nadprůměrnou.

V hospitovaných hodinách navazovala probíraná učební látka na předcházející učivo. Úvodní část většiny hodin věnovali učitelé jeho opakování a upevňování formou řízeného rozhovoru s použitím většího či menšího množství názorných pomůcek. Pouze ve dvou hodinách byla

zásada názornosti respektována v omezené míře i při klasickém výkladu. Zde měli dominantní roli vyučující, žákům byla určena role spíše pasivního pozorovatele. Pozitivem hodin velmi dobré úrovně byly různé formy samostatné práce žáků (skupinová, individuálně zadávané úkoly, frontální). V těchto hodinách byla žákům poskytnuta možnost diskuse, v níž mohli uplatňovat svoje názory a zkušenosti. Činnosti prvky učení (dramatizace, práce se zeměpisnými atlasy, atlasy rostlin, encyklopediemi, žákovský referát) byly zařazeny pouze v některých hodinách. Přibližně polovina vyučujících vymezila na metodu závěrečného shrnutí a upevnění nově získaných poznatků malý časový prostor. Ve sledované organizaci vyučovacích hodin včetně použitých metod a forem výuky byla zjištěná pozitiva a negativa v rovnováze.

Vyučující uplatnili vstupní motivaci různého rozsahu a úrovně - od pouhého seznámení s programem hodiny po nápadité herní prvky, uplatnění mezipředmětových vztahů, využití zkušeností z běžného života. V průběhu hodin pouze někteří aktuálně reagovali na únavu žáků vhodnými průběžnými motivačními metodami (aktualizací učiva, soutěživými prvky, tělovýchovnými chvilkami, formulací otázek). Učitelé průběžně hodnotili výkony jednotlivých žáků převážně pochvalou. V malé míře byla zaznamenána výchova k sebehodnocení a sebekontrolě. Kontrolovaný vzorek žákovských knížek a záznamníků školáka měl většinou dostatečnou frekvenci známek sledovaných předmětů. Zápis o obsahu učiva, ze kterého byl žák klasifikován, uváděl často metodu zkoušení a nikoliv učební látku. V některých případech používali vyučující při hodnocení znaménko minus. Hodnocení práce žáků v závěru hospitovaných hodin mělo pozitivní charakter, role učitele v hodnocení byla dominantní. Četnost pozitivních a negativních zjištění v oblasti motivace a hodnocení žáků byla přibližně v rovnováze.

Atmosféra hospitovaných hodin se vyznačovala vzájemnou důvěrou a respektováním stanovených pravidel. Žáci komunikovali s učiteli otevřeně, nebáli se přiznat chybu. Ve většině hodin pracovali aktivně a s chutí. Při kontrole vzorků sešitů bylo v některých třídách zjištěno jejich nedůsledné opravování. Verbální komunikace učitelů měla převážně velmi dobrou úroveň, sporadicky byly zaznamenány výrazy obecné češtiny. V interakci a komunikaci převažovala celkově pozitivní zjištění.

Celkovou úroveň výuky prvouky, přírodovědy a vlastivědy ve sledovaných hodinách hodnotí ČŠI jako velmi dobrou.

Tělesná výchova

Časová dotace předmětu byla v souladu s učebními plány zvolených vzdělávacích programů. Ty však nejsou doplněny (s výjimkou rekreačního využití hlavní přestávky pro pobyt na školní zahradě) o další volitelné, zájmové a doplňkové formy tělesné výchovy. Ve třídách se vzdělávacím programem Obecná škola není realizována, kromě hodin tělesné výchovy, žádná další povinná forma tělesné výchovy (cvičení v přírodě, zdravotní tělesná výchova). Tím byl porušen § 39 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Škola organizuje plavecký výcvik žáků prvního stupně a lyžařský výcvik žáků sedmého ročníku druhého stupně. Výukové cíle byly vhodné a přiměřené aktuálnímu stavu tříd. Návaznost na předcházející ročníky byla zajištěna. Aktuální příprava vyučujících nebyla vždy dostatečně promyšlena z hlediska efektivního využití doby určené pro cvičení. Kontrolou zápisů v třídních knihách tříd VIII. A a VIII. B bylo zjištěno, že v těchto třídách nebylo vyučováno v době od 18. listopadu 1999 do 16. května 2000 celkem 25 hodin tělesné výchovy. Tím je porušen § 39 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol

(školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Plánování a příprava měly průměrnou úroveň. Hospitováno bylo v pěti hodinách u třech vyučujících. Dva z nich měli předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilost, zbývající pouze pedagogickou způsobilost, ale dostatek zkušeností s prací s mládeží v mimoškolních formách tělesné výchovy a sportu. Personální podmínky výuky byly spíše nadprůměrné.

Vyučování probíhalo v pěkném přírodním prostředí školní zahrady, jejíž součástí je i školní hřiště. Od posledních inspekcí (1996, 1997) došlo k podstatnému zlepšení podmínek pro cvičení. Rovinka běžecké dráhy, rozběh pro skok daleký a víceúčelové malé hřiště byly opatřeny bezprašným povrchem z umělé hmoty. V pískovišti je však málo písku a na hřišti nejsou funkční desky na košíkovou. Z lehkootletických zařízení zcela chybějí sektory pro skok vysoký a vrh koulí. Velikost školní tělocvičny a její vybavení nářadím umožňují plnění osnov sportovní gymnastiky v plném rozsahu. Při dobré organizaci je možno provádět efektivně i nácvik základních herních činností odbíjené a košíkové. Vybavení kabinetu náčiním a dalšími pomůckami bylo dobré. Materiálně-technické podmínky hodnotí ČŠI průměrně.

V rozvrhu hodin byl předmět zařazován v souladu s psychohygienickými požadavky spíše do druhé poloviny dne. Areál školního hřiště je v odpoledních hodinách volně přístupný veřejnosti, což se negativně odráží na jeho čistotě a pořádku. Vyučující vedli žáky k získávání správných návyků osobní hygieny. Organizace a náplň hodin přispívaly k aktivní relaxaci a otužování žáků v přírodním prostředí. Psychohygienické podmínky byly ve sledovaných hodinách velmi dobré.

Převažující organizační formou výuky bylo společné cvičení v různě velkých skupinách podle pokynů učitelů. Všechny hodiny měly stejnou strukturu, obvyklou při výuce tohoto předmětu. V úvodní části odpovídala intenzita i délka cvičení cíli zahřát žáky. Rovněž skladba a počet opakování cviků při rozcvičení odpovídaly fyziologickým požadavkům. V hodinách, jejichž cílem bylo měření výkonů, byli žáci k této činnosti správně motivováni, v hodinách, které byly zaměřeny k získávání a upevňování nových pohybových dovedností, dodržovali učitelé správné metodické postupy. Ukázky cviků byly doprovázeny jasným a stručným slovním doprovodem. Chyby v organizaci skupin ovlivňovaly negativním způsobem v některých částech hodin efektivitu cvičení. Celkově jsou organizace, formy a metody hodnoceny spíše nadprůměrně.

Žáci byli vždy seznámeni s cílem a programem hodiny při společném nástupu. K dalším motivačním nástrojům patřilo povzbuzování, pochvala, taktní opravování chyb, zařazování soutěživých cvičení, možnost zlepšení vlastních výkonů, reprezentace školy, závěrečné hodnocení vyučování. Motivace a hodnocení měly ve všech sledovaných hodinách velmi dobrou úroveň.

Charakter hodin tělesné výchovy nedává příliš mnoho možností pro větší komunikaci mezi účastníky výchovně vzdělávacího procesu. Vyučující by však měli více dbát na to, aby zejména starší žáci byli schopni sami vysvětlit hlavní zásady při provádění jednotlivých činností a ovládali nejdůležitější pravidla jednotlivých disciplín. Žáci tak pouze plnili pokyny vyučujících, snažili se neopakovat vysvětlené chyby, dodržovali stanovená pravidla chování. Cvičili se zájmem a s chutí. Vyučující respektovali zdravotní problémy žáků. Komunikaci a interakci hodnotí inspekce jako oblast s běžnou úrovní s pozitiviv a negativiv v rovnováze.

Celková úroveň výuky tělesné výchovy byla ve sledovaných hodinách velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Na základě dílčího hodnocení inspekci sledovaných jevů je kvalita vzdělávání hodnocena jako průměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Zpracovaná koncepce rozvoje školy, jak v oblasti pedagogické, tak v oblasti materiálně-technické, je dlouhodobě, střednědobě a krátkodobě zaměřena. V dlouhodobé koncepci je prioritou plynulý přechod od vzdělávacího programu Obecná škola (v současné době se realizuje ve třetím, čtvrtém, sedmém, osmém a devátém ročníku) k vzdělávacímu programu Základní škola (dle tohoto programu se vyučuje v prvním, druhém, pátém a šestém ročníku). Ve střednědobém plánování (Koncepční záměry pro období 1999-2000) chce vedení školy opět obnovit projekt Zdravá škola, jenž už se ve škole realizoval od roku 1992. Tento projekt spočívá na třech základních programech - vedení školy si vybralo jako nosný program tzv. Zdravé učení. Ten je založen především na projektovém vyučování, jež předpokládá realizaci dvou až tří projektů ve školním roce. V průběhu měsíce května tohoto roku byl např. uskutečněn v rámci prvního stupně školní projekt Kralupy - město, kde žijeme. Při jeho realizaci žáci prakticky uplatňovali poznatky z vyučovacích předmětů prvouka, přírodověda, vlastivěda, výtvarná výchova a český jazyk. Důležitý je výchovný dopad tohoto projektového vyučování při posilování vztahu žáků k regionu, vztahů v třídním kolektivu a vystupování na veřejnosti (prezentace výsledků práce jednotlivých tříd proběhne první týden v červnu). Zavádění projektového způsobu výuky však především umožňuje získávat poznatky v souvislostech, globálně, nikoli izolovaně. Mezi další cíle střednědobého plánování patří také postupné zlepšování pedagogické a odborné způsobilosti učitelů (vedení školy si je vědomo této situace, podrobněji je tato otázka zmiňována v další části zprávy - Vedení a motivování pracovníků) atd. V krátkodobém horizontu realizuje vedení školy úkoly vyplývající z ročního plánu. V oblasti materiálně-technického rozvoje je situace složitější - i přes velké opravy a rekonstrukce v minulých letech (podrobně uvádějí výroční zprávy) konstatuje Výroční zpráva školy za školní rok 1998/1999 řadu nedostatků. Prioritou v tomto roce je rozsáhlá rekonstrukce ústředního topení a vybavení sborovny, v roce 2001 budou zrekonstruována okna, aby odpovídala psychohygienickým požadavkům. Další vybavení školy moderními pomůckami atd. je samozřejmě závislé na rozpočtu.

Plánování je systémové, koncepční záměry ve všech třech časových etapách se zatím daří naplňovat, neboť jsou zpracovány ve spolupráci se zřizovatelem a jsou reálné jak v oblasti pedagogické, tak v oblasti materiálně-technické. Plánování je hodnoceno jako velmi dobré.

Organizování

Škola se řadí mezi školy střední velikosti (410 žáků, 18 tříd s průměrným počtem takřka 23 žáků ve třídě, školu navštěvují i žáci z pěti málotřídních škol z okolí), právní subjektivitu nemá. Organizační uspořádání a kompetence jednotlivých pracovníků jsou stanoveny organizačním řádem a písemnými pracovními náplněmi jednotlivých pracovníků. Oba učební plány jsou hodinovou dotací dodrženy. Volitelná část (celkem 12 volitelných předmětů pro žáky sedmého až devátého ročníku, mj. se vyučují i základy práce s počítačem) stačí uspokojit zájem žáků, nabídka zájmových útvarů (šest skupin hry na flétnu, sborový zpěv, keramický kroužek a psaní na počítačích) vyhovuje žákům se zaměřením na umění, nikoli např. zájemcům o sport. Školní hřiště je však denně v odpoledních hodinách k dispozici veřejnosti. Jako chvályhodná se jeví snaha získávat žáky pro četbu a divadlo - tyto dříve běžné samozřejmosti jsou především

v kompetenci školní knihovny a Klubu mladých čtenářů při škole, tradici mají i zájezdy do pražských divadel v rámci Klubu mladého diváka, žáci nejvyšších ročníků dokonce nastudovali divadelní představení. Také prezentace školy na veřejnosti je orientována především kulturním směrem - dvě besídky v průběhu školního roku, spoluúčast na městské akademii konané v rámci oslav 90 let města Kralupy nad Vltavou atd. Pro zohledňování specifických potřeb žáků (celkem 65 evidovaných integrovaných žáků s poruchami učení a chování tvoří 16% žáků školy) je organizován ambulantní dyslektický nácvik, jehož se zúčastňují 32 žáci druhého až pátého ročníku; organizují jej dvě zkušené učitelky s patřičnou kvalifikací. Žáci druhého, třetího a pátého ročníku absolvují dvě hodiny týdně, žáci čtvrtého ročníku jen jednu hodinu. Nácvik probíhá paralelně s normální výukou. Klasifikační řád pamatuje i na hodnocení těchto žáků např. slovním hodnocením, každý žák se specifickými poruchami učení má vypracován individuální vzdělávací plán. Počítačová pracovna (zatím 10 PC s napojením na internet) je během polední přestávky jednou v týdnu k dispozici zájemcům. Dokumentace školy je vedena na dobré úrovni, informační systémy (vnější i vnitřní) jsou funkční, účast rodičů na třídních schůzkách se pohybuje v rozsahu 100% (první ročník) až 35% (třída VII. A). Řád školy odpovídá požadavkům vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů, Deklarace práv dítěte je veřejně přístupná na nástěnce školy, osobní problémy žáků pomáhají řešit dvě schránky důvěry. Ředitelka školy má představu o organizaci školy; ve funkci je teprve třetím rokem, takže řídicí zkušenosti získává.

Oblast organizování je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Vedení a motivování pracovníků

Oblast vedení a motivování pracovníků navazuje na plánování a stanovené koncepční záměry. Vedení školy uplatňuje demokratický způsob jednání, kladně hodnotí nápady a iniciativu jednotlivých pracovníků, snaží se vytvořit pozitivní pracovní prostředí (rekonstrukce sociálního zařízení, možnost využití internetu a počítače umístěného ve sborovně pro potřeby učitelů, finanční příspěvek na obědy, nákup vitaminových přípravků, zajištění odborných časopisů). Rezervy jsou patrné v provázanosti motivování a stimulování pracovníků s kontrolní činností. Další vzdělávání pedagogických pracovníků vedení školy podporuje podle zájmu učitelů a potřeb školy. V letošním školním roce byla již plánovaná finanční částka vyčerpána. Třináct učitelů absolvovalo 24 semináře a přednášky převážně z nabídky Pedagogického centra Praha. Přenos nově získaných poznatků na ostatní členy pedagogického sboru je prováděn operativně. Vedení školy vypracovalo pro uvádění začínajících a nově nastoupivších nekvalifikovaných učitelů (v letošním školním roce to jsou dva) dokument Plán uvádění do praxe. Kontrola jeho průběžného plnění není vždy písemně doložena. Odborná a pedagogická způsobilost výuky ve škole je průměrná - 56%. Ke zlepšení personálních podmínek dojde v příštím roce po návratu dvou kvalifikovaných učitelek z mateřské dovolené. Vedení školy se snaží maximálně využít způsobilost stávajících členů pedagogického sboru, nadále usiluje o posílení pedagogicky a odborně způsobilými učiteli (inzerce, nabídka ubytování) především pro výuku českého jazyka a matematiky. Přesto v letošním školním roce učí sedm učitelů (25% pedagogického sboru) pedagogicky a odborně nezpůsobilých a čtyři (14% pedagogického sboru) v důchodovém věku.

V předložených kritériích pro stanovení nenárokových složek platu je zohledněna úroveň výchovně-vzdělávací práce i další vzdělávání pedagogů a jeho využití ve školní práci. Hodnocení pracovníků je prováděno dvakrát ročně.

Vedení a motivování pracovníků má spíše nadprůměrnou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka školy vypracovala plán kontrolní činnosti zaměřený především k výchovně-vzdělávací práci školy. Termíny i osobní odpovědnost vedoucích pracovníků školy za jejich dodržení jsou stanoveny. Kontrolu plnění učebních osnov provádějí vyučující čtvrtletně při schůzích předmětových komisí. Přesto ČŠI konstatovala v některých předmětech jejich „přeplňování“ či neplnění (matematika, dějepis, tělesná výchova - viz protokol). Při kontrole práce vyučujících prostřednictvím hospitací se vedení školy zaměřilo především na přechod žáků z prvního na druhý stupeň, dokončení změny vzdělávacího programu, efektivnost výuky, přípravu žáků na přijímací zkoušky a začínající učitele. V minulém školním roce 1998/1999 vykonaly ředitelka školy a její zástupkyně 40 hospitací. V tomto školním roce činí celkový počet hospitací ke dni konání inspekce 55. ČŠI považuje tento počet za dostačující. Ze všech hospitací pořizuje vedení školy záznamy a vyučující je po projednání podepisují. Kromě rozhovorů po hospitacích neprovádí ředitelka školy s pracovníky žádné další hodnocení jejich práce. Kontrola studijních výsledků žáků je prováděna prostřednictvím vlastních prověrek z českého jazyka a matematiky, nebo vyhodnocováním písemných prací zadaných učiteli, či nabídkou firmy Kalibro (ve školním roce 1998/1999 v pátém ročníku). I v těchto případech jsou závěry projednány s vyučujícími, následné odstranění zjištěných nedostatků však ředitelka již dále nesleduje. Kontrola činnosti výchovné poradkyně a třídních učitelů má ráz spíše odborných neformálních konzultací, jejichž kvalita ovlivňuje zejména výstupy této činnosti. V náplni práce zástupkyně ředitelky je pravidelná kontrola základní dokumentace školy (třídních knih, třídních výkazů, katalogových listů žáků aj.). Kontrolu materiálně-technických podmínek provádí ředitelka školy jednak během celého školního roku, jednak je obsahem důkladné prověrky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci dle pokynů školského úřadu. Z výroční zprávy ředitelky o činnosti školy vyplývá, že je tato oblast bedlivě sledována, jsou stanoveny priority a dle finančních možností zřizovatele postupně realizovány. Kontrolu hospodaření provádí zřizovatel a školský úřad. Ve škole nebyly k dispozici záznamy o těchto kontrolách.

Kontrolní mechanismy pokrývají celou organizační strukturu. Česká školní inspekce konstatovala nedostatky v kontrole dodržování učebních osnov a malou důslednost vedení školy při odstraňování zjištěných nedostatků. Proto hodnotí kontrolní systém jako průměrný.

Hodnocení kvality řízení

Vedení školy postupně naplňuje přijaté koncepční záměry - jak v oblasti pedagogické, tak v oblasti materiální. Tři ze čtyř sledovaných oblastí (plánování; organizování; vedení a motivování pracovníků) jsou hodnoceny jako velmi dobré, pouze oblast kontrolních mechanismů je hodnocena jako průměrná. Celkově je řízení velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Podkladová inspekční dokumentace,
- rozhodnutí o zařazení do sítě škol,
- výběr povinné dokumentace školy,
- plán hospitační a kontrolní činnosti pro školní rok 1999/2000 včetně hospitačních záznamů,
- výběr z řídicí a kontrolní dokumentace - přehled prospěchu žáků, přehled účasti učitelů na vzdělávacích akcích, Plán uvádění do praxe, kritéria pro hodnocení pracovníků aj.,
- časově-tematické plány některých učitelů,
- dokumentace týkající se integrovaných žáků,
- zápisy z pedagogických rad a provozních porad,
- vzorky žákovských knížek a žákovských písemností,
- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1998/1999,
- dokumentace ke školním projektům.

ZÁVĚR

Podmínky

Podmínky výuky jsou průměrné ve všech třech sledovaných oblastech - tj. v oblasti personální, v oblasti materiální i v oblasti psychohygienických podmínek. Plán na zlepšení těchto podmínek je vypracován a postupně se ve spolupráci se zřizovatelem realizuje.

Kvalita vzdělávání

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu výuky ve sledovaných předmětech jako průměrnou.

Řízení

Tři hodnocené oblasti řízení vykazují výraznou převahu pozitivních zjištění. Celkově je kvalita řízení velmi dobrá.

Ve využívání finančních prostředků nezjistila inspekce neefektivní čerpání.

Od poslední inspekční návštěvy (prosinec 1997), uskutečněné krátce po nástupu ředitelky do funkce, nastal kvalitativní posun v pozitivním smyslu především v řízení školy a materiálně-technické oblasti.

Celkově je škola hodnocena jako průměrná.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. František Kvasnička	.....
Členové týmu	Marie Voláková	.....
	Jaroslav Richter	.....

V Mladé Boleslavi dne 15. června 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 21. června 2000

Razítko

Jana Švancarová

.....

Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně

Neplní, není v souladu	<i>Nedodržíje, nečerpá účelně, efektivně</i>
-------------------------------	--

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Mělník	2000-07-12	034 159/00-2161
Zřizovatel Město Kralupy n. Vlt.	2000-07-12	034 160/00-2161

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Nebyly podány